

Govor Koritne

UDK 811.163.42(497.5 Koritna)

Izvorni znanstveni rad

Valerija Živković

Osnovna škola Satnica Đakovačka, Satnica Đakovačka

U radu se opisuju jezične osobine govora Koritne, sela smještenog sjeveroistočno od Đakova. Govori se slavonskoga dijalekta sve više mijenjaju pod utjecajem standardnoga jezika. Stare jezične osobine danas čuvaju uglavnom stariji stanovnici. Cilj je ovoga rada uočiti osobine slavonskoga dijalekta očuvane u govoru Koritne.

Ključne riječi: Koritna, slavonski dijalekt, posavski govor, govor Koritne

Uvod

Govor Koritne, jednog od sela Đakovštine, ubraja se u govore slavonskoga dijalekta ili šokačke govore te u posavski govor, poddijalekt slavonskoga dijalekta. Istraživanje je govora Koritne provedeno u nekoliko etapa. Nakon snimanja izvornih govornika iz Koritne, snimljeni je materijal analiziran s fonetskog, fonološkog, morfološkog, sintaktičkog i leksičkog aspekta. Napravljen je i mali rječnik govora Koritne u kojemu se donose očuvane tuđice i arhaizmi koji se još uvijek koriste u govoru Koritne. U radu se govori i o antroponimima i toponimima zastupljenima u govoru Koritne. Za potrebe rada snimana su tri govornika iz Koritne: Janja Korajac (rođena 1930.),

Franjka Blažević (rođena 1940.) i Mijo Korajac (rođen 1927.), čiji je govor bio osnovom za analiziranje jezičnih osobina govora Koritne.

Koritna

Prvi pronađeni zapisi o Koritni datiraju s početka 14. stoljeća. U to se vrijeme selo nalazilo u posjedu ivanovaca, a po njihovom odlasku vlasnici su mu plemići Bančaji i Gorjanski.¹ Kontinuitet srednjovjekovnog razvoja prekinut je turskim osvajanjima tijekom prvih desetljeća 16. stoljeća. U periodu osmanlijske okupacije u Koritni je živjelo starosjedilačko hrvatsko stanovništvo. U periodu borbi za oslobođenje Slavonije dio tog starosjedilačkog stanovništva nestaje, a dio biva raseljen. Demografski oporavak započinje već 1701. godine kada se u Koritnu doseljava šest (6) katoličkih obitelji iz Bosne. Iako će se kasniji doseljenici iz Bosne prepoznavati po imenima Bošnjak, Bosančić, Bošnjaković i sličnima, glavari prvih doseljenika iz Bosne, pristigli u Kešince 1701. godine, bili su: Živko Šamarčević, Josip Lubričanin, Mato Andraković, Antun Loparac, Petar Šamarčević i Martin Simić.²



Crkva u Koritni sredinom 20. stoljeća

1 Mirko MARKOVIĆ, *Slavonija – povijest naselja i podrijetlo stanovništva*, Zagreb, 2002., 231.

2 Isto



Mještani Koritne u kolu, oko 1950. godine

O bosanskom stanovništvu u Koritni svjedoči i prvi popis đakovačkih sela nakon oslobođenja od Turaka koji je 1702. godine izvršio tadašnji upravitelj dobara Emerik Szadecsky koji je o Koritni zapisao: „*Međe ovoga sela ne znaju se jer su sadašnji stanovnici prije godinu dana došli iz Bosne te su došljaci. Svi su katolici. Dužnosti daju sa selom Semelczy, tj. drže stražu kod rezidencije biskupa i s ostalim vojnicima služe oružjem.*”,³

Zbog vjernog služenja i iskazane odanosti biskupu Ogramiću stanovnici Koritne bili su oslobođeni radne tlake i poreza. Upravo ta činjenica bila je glavni pokretač useljavanja u mjesto, i to bez obzira što su svi odrasli muškarci zbog tih privilegija morali služiti u vlastelinskoj straži. Useljavanje u Koritnu, sve do početka 19. stoljeća kada stanovnici gube navedene privilegije, bilo je ubrzano, i to ne samo iz Bosne, već i iz susjednih vlastelinskih sela.

3 Stjepan SRŠAN, *Naselja u Istočnoj Hrvatskoj krajem 17. i početkom 18. stoljeća*, Osijek, 2000., 161.

U drugoj polovici 19. stoljeća, oko 1860. godine, u pojedina sela, osobito ona s boljom zemljom, počeli su se doseljavati Nijemci i Mađari iz Bačke, Baranje i Šomođa, ali i Hrvati iz različitih krajeva. U Koritnu je doselilo dosta bačkih Nijemaca koji su tu živjeli do 1944., kada su napustili selo i odselili u Njemačku. Poslije 1945. godine u Koritnu je doselila i pokoja obitelj iz Dalmacije i Hrvatskog zagorja.

Godine 1953. u mjestu je živjelo petnaest rodova najstarijih doseljenika sa osamdesetak domova i četrdeset kasnije doseljenih hrvatskih rodova sa isto toliko domova⁴. Danas je ona u sastavu općine Semeljci i prema popisu stanovništva iz 2011. godine ima 910 stanovnika.

Govor Koritne

FONETIKA I FONOLOGIJA

Naglasni sustav

Osim četiriju književnih naglasaka, pojavljuje se i akut (~). Akut se redovito javlja u određenim kategorijama⁵:

1. u jednosložnim riječima, primjerice: *jã, tĩ, õn, mĩ, vĩ*;
2. na prvom slogu dvosložnih riječi, primjerice: *kũtnjak, žũpnik, mlãda, stãri, prãvi, mũdri, pẽti, čũvam, trãžim, lãđa, plãća, trẽsla*;
3. na zadnjem slogu dvosložnih riječi, primjerice: *vodẽ, ženẽ, sestřẽ, gorĩ, svjetlĩ se*.

Naglasak prelazi na proklitiku u sljedećim primjerima:

dò lakta, ù mozgu, zã Badnjak, òd pepela, ù ambãr, ù čardãk; zã mãrvu, ù čãšu, ù kući, ù zimu, nã zemlju, òd kuće, nã nogũ, pòd noge; ispred imenica srednjega roda kao *pòlje*, primjerice: *ù brdo, ù blato, ù polje, ù Đakovo, ù selã, ù rebrã, ù proljeće, ù groblje, dò groblja, nã Markovo, nã sunce*; ispred priloga, primjerice: *nã suvo*.

4 Stjepan PAVIČIĆ, *Podrijetlo naselja i govora u Slavoniji*, Vinkovci, 1994., 277.

5 Stjepan SEKEREŠ, „Govor Vuke i okolnih sela,, Zbornik za filologiju i lingvistiku, 2/1970., 272.

Refleks jata

Samoglasnik *ě* (jat) reflektira se u govoru Koritne kao *i* i *je*. U pravilu, dugo *ě* postaje *i*, a kratko *ě* postaje *je*. Brojni su primjeri koji to potvrđuju:

- a) dugo *ě* daje *i*: *tísto, cĭlo, lípo, mísiti, dvĭ, vrĭme, odsíče, snĭg, bìli, umišat, podĭlit, trĭm*;
- b) kratko *ě* daje *je*: *sjĕme, pjĕsma, podupjĕrača, sjĕsti, svjĕtlo, nasjĕvače, đbjesiti, đsjetiti*.

Međutim, javljaju se i neki ekavizmi kao što su *cĕli* (=cijĕli), *rĕšit* (=rijĕšiti). Uočeni su sljedeći primjeri ekavizama: *cĕlu jĕsen; đnda đn dđtera* (=dđtjera); *jđ sam primĕtio; đterali nas*.

Uočava se i postojanje stalnih ikavizama, primjerice u riječima koje počinju na *prĕ-*, *prĕd* i *prĕko*, npr. *prĭndĕcit, prĭšđ, prĭko, prĭkjuče, prĭd Bđžić, jđ se prĭpo, prĭmjestit, nĕdilja, prĭsvúče, sĭkera; da se ĭšla zđb prĭvrtat; prĭšĕlila je u prĕdnju sđbu; prĭpovĭdali su, sĭkera*.

Ijekavski izgovor ipak je uočen i to u riječima *tĭjĕlo, zvĭjĕr, kĭjer* i *okrijĕpiti: da se okrijĕpim, pđpuca tĭjĕlo mu; ako njĕka zvĭjĕr odnĕse; đnda je bĭo kĭjer jĕdan*. Takav izgovor može se smatrati iznimkom nastalom pod utjecajem standardnoga jezika.

Prema nekadašnjem *nĕ-* na području posavskoga govora govori se *nje* kao što je u riječima *njĕšta, njĕki, njĕkad* i dr. Primjerice: *njĕkad se mĕtila mđrama, a njĕkad i nije; sđd su sve njĕka imĕna; njĕkad prĭvrate, njĕkad njĕšta, bilo već njeko dđba nđci, đtekla njĕkuda*.

Kratko *rĕ* obično postaje *re* kao u sljedećim primjerima iz Koritne: *sĭjala se rĕpa; pa se rĭkama sa kosĭrom rĕzalo*.

Kratko *sĕ* obično postaje *sje*, kao primjerice u riječima *sjĕć, sjĕme, sjĕst*. Uočeni su sljedeći primjeri: *tĭ sjĕdneš njđj u krĭlo; đnda se ŭtuca sjĕmena*.

Kratko *slĕ* postaje obično *slje*, npr. *sljepđća*.

Kratko *zĕ* postaje *zje*, npr. *zjĕnica*.

Samoglasnik *ě* uz *j* daje obično *ij* kao primjerice u riječima *sĭjat, grĭjat: lđn se sĭjo, sĭjala se rĕpa*.

Samoglasnici

U govoru Koritne dolazi do alternacija samoglasnika:

- a) samoglasno $r > ro$, primjerice u riječi *fròsluk* prema književnoj riječi *přsluk*;
- b) $u > o$, primjerice: *kokùruz* (= *kukùruz*), *kròmpir* (= *krùmpir*); *sùncukret* (= *sùncokret*);
- c) $o > e$, primjerice: *rástevi* (= *hrástovi*);
- d) $e > o$, primjerice: *lòšo* (= *lòše*), *nóžom* (= *nóžem*);
- e) u riječi *sjeròta* (= *siròta*) samoglasnik $i > ě$ ispred r i dobiva njegov refleks *je*: *òna se sjeròta i razbòlila òd otoga; pa se Èva típala sjeròta*.

Dolazi do sažimanja samoglasnika:

- a) u glagolskom pridjevu radnom $ao > -\bar{o}$, npr.: *njézin je dādo išo* (= *išao*); *ìzašo* (= *ìzašao*); *mòj dādo se slùšo* (= *slùšao*); *lèžo* (= *lèžao*) *sām u krèvetu; jā se prìpo* (= *prèpao*); *jā sām mògo* (= *mògao*) *ùteć; kād tāj òblak dòšo* (= *dòšao*); *ònda je pòsto* (= *pòstao*) *rāt*;
- b) $ao > o$ i u riječi *kàbov* (*kabao* > *kabo* + $v >$ *kabov*).
- c) $oju > -\bar{u}$, npr.: *svù* (= *svòju*);
- d) $ee > -\bar{e}$, npr.: *svédno* (= *svejedno*) *se dögurale*;
- e) $ije > -\bar{i}$, npr.: *nì* (= *nije*): *tò se nì vjěšalo; nì tò bilo; tò nì bila od Périne stráne vòda; nì se tò tako zválo*;
- f) $ija > -\bar{i}$, npr.: *prítelji* (= *prìjatelji*);
- g) $óce > o$, npr.: *òš* (= *hòceš*);
- h) $oti > o$, npr.: *pa je òšla nā orānje* (= *òtišla*).

Uočava se i učestalo gubljenje samoglasnika u govoru Koritne:

- a) u infinitivu se gubi završno $-i$, primjerice: *stìćete* (= *stìći ćete*), *mì òstale tām nòćit; òni će dòć; njìja je tākò lāgano šòpat; nemòš òdat; vìdim da će se òna otèlit*;
- b) gubi se završno i , primjerice: *bjěž* (= *bjěži*); *třč u crkvu* (= *třči*); *doněsemo kùć* (= *kùći*);

- c) u prijedlozima se gubi završno *i*, primjerice: *dõće dëko kao ràd nas (=ràdi nas); õn pðšalje mãmu ràd mene.*
- d) samoglasnik se *i* gubi u sredini nekih riječi, primjerice: *tõlko (=toliko), vðdla (= vidila od vðdjela).* Zabilježeni su primjeri: *kõlko sam vðzova istðvarila dđetelne; kõlko krùvã, tõlko lýtara vodë; tõ je tõlko pãdala kışa; vðdiš kõlki oblãčina; išli pjëšce; ùžna;*
- e) samoglasnik *u* gubi se primjerice u *újtru (= ùjutro): na Űskrs ùjtru,*
- f) samoglasnik *o* gubi se u riječima *nù (=õnu), nãj (=õnaj): nã nũ strãnu, stão nã naj bënt; tãmo ù ne Požãrike; i vãk (= ovãko) ìmam strã;*
- g) samoglasnik *e* u riječi *Elizãbeta: za Lizãbetu, pñje se Lizãbeta slãvila.*

Razvijanje sekundarnih vokala događa se primjerice u riječima *õtaj* ili *òti (= tãj): ìz ote nãše òvcãre; s òtom sikèicom; s òtim škrãkljama; s òtim drùmom.*

Suglasnici

Završno *l* u glagolskom pridjevu radnom prelazi gotovo uvijek u *o*, te se govori, npr. *dão, plëo, mışlio* itd. U drugim riječima, osim glagolskog pridjeva radnog, *l* obično na kraju riječi ne prelazi u *o* te se govori npr. *sõl, stõl, pëpel, kışel* itd. Zabilježeni su sljedeći primjeri: *pðkupi se sãv pëpel; išlo se kùpit sðli; a jã vrël.*

Starije *al* reflektira se kao *ov* u riječima *pòsov, kãbov: ònda se mëtne u kãbov vodë; il u kãbov da se lãdi.*

U govoru Koritne dolazi do alternacija suglasnika *b* i *v*, $v > b$ u riječima stranog porijekla, npr. u riječi *kìrbãj (= kìrvaj): kìrbaji su se slãvili.*

Suglasnici *l* i *n* ispred samoglasnika *i* ponekad prelaze u *lj* i *nj*, primjerice *gnjízdo (= gnijézdo), šnjìta (= šnìta): uzët pa mëtit u gnjízdo, bilo gnjízdã vãzdan; tãm smo ìmali kòljebu u Požãrikama; pñd kòljebom smo ìmali kokošínjac; a jã nãmažem šnjìtu krùva.* Suglasnik *l* može u govoru Koritne prijeći i u suglasnik *lj* ispred samoglasnika *e*: *kòljeba (= kòliba), kùljen (= kùlen).*

Sibilarizacija se obično ne provodi, govori se npr. *u rúki, na nõgi, jãstuki.* Zabilježen je sljedeći primjer neprovođenja sibilarizacije: *bìli ko vojníki; dãdo bio u vójski vãld.*

Glas *s* ispred *nj* prelazi u *š*, npr. *š njëga, š njìm* itd.: *tðvarile ùvik š njìme,* a u riječi *põtlje* prelazi u *t*.

U govoru Koritne djelomično je provedena najnovija jotacija, primjerice u riječima: *tróje decē* (= *djece*); *ònda su òni sjèdili dok su cèli* (= *htjèli*); *đè je* (= *gdjè je*); *dòbro da tâ kòbila cèla* (= *htjèla*) *vùc*; *da nì vas đègod*; *žđèle* (= *zdjèle*); *đèver* (= *djèver*); *đètelina* (= *djètelina*). No, zabilježen je i primjer u kojemu ona nije provedena: *ònda òn dòtera* (= *dòtjera*) *ìz Ragljevca tàm*.

Prema nekadašnjem **stj* najčešće se izgovara *št*, ponekad i *šć*. Zabilježeni su sljedeći primjeri: *tàko je dòpušto da se divàni*; *nèće pùštat*; *mì otpùšćamo*; *napùšćamo pòložaj*; *òna je nájviše otpàštala zà mene*.

Do razjednačivanja je došlo u riječi *gùvno* (= *gúmno*): *kàd je dòšla mašina na njívo gùvno*.

Do depalatalizacije je došlo u sljedećim primjerima: *vàlda* (= *vàljda*), *dòle* (= *dòlje*): *níje ònda bàš se vèliko nì pèklo vàlda*; *a òno se mètne dòle*.

Razvijaju se i sekundarni suglasnici. Primjerice, *n* ili *m* umeću se usred riječi *kòmendija* (= *kòmedija*), *pràmded* (= *pràdjed*), *zbiļjam* (= *zbiļja*) *němaš pàmeti*.

U govoru Koritne nema glasa *h*. On je zabilježen samo u riječima *práhu* i *ìspohovalo*: *kao da je bio u sãmom práhu* i *òlovu*; *màl se ìspohovalo od pìlčeta*. Glas *h* može biti:

- a) potpuno izgubljen, primjerice u riječi *grī* (= *grījeh*), *vàtat* (= *hvàtat*), *uvàtio* (= *ùhvatio*). Neki od zabilježenih primjera s izgubljenim glasom *h* su: *na svàki krù*; *ùmije se sa lãdnom* (= *hlãdnom*) *vodòm*; *kàd se oládi* (= *òhladi*); *nì bilo lãdnjače* (= *hlãdnjače*); *tò nãm je bila nájbolja rãna* (= *hrána*); *ònda smo nýja rãnili* (= *hránili*); *grà* (= *gràh*); *máune* (= *mãhune*); *narãnila* (= *nahránila*); *němoš òdat* (= *hódati*); *bila je ko snã* (= *snáha*); *zà Dove* (= *Duhove*); *oko òni bàgrama* (= *ònih*); *òklice* (= *hòklice*);
- b) može prijeći u *f*, kao primjerice u zabilježenoj riječi: *fála* (= *hvála*).
- c) može prijeći u *j* ili *v*, npr. u riječima: *kò sūvi koláci*; *nísmo mì kùvali tãmo*; *nýja něma*; *bila je vèć glúva*; *nã gravu*; *pã me ùvati*; *iskujívale u kòtlušama*; *kùvo bìli grã*; *plējani su bìli tanjúri*; *njègova snãja je dònila koláč*;

Osim suglasnika *h*, uobičajeno je i gubljenje drugih suglasnika, primjerice:

- a) suglasnika *v*, npr. *brèska* (= *brèskva*), *čòjek* (= *čòvjek*), *òn je bìo stàriji čòjek*;

- b) suglasnika *n*, npr. *kòmbaj* (= *kòmbajn*): *vřšilica bila, ne kòmbaj*;
- c) suglasnika *p*, npr. *třca* (= *ptřca*): *řz ote nãře ðvčare třca mãla řspala*;
- d) suglasnika *l*, npr. *blàgosov* (= *blàgoslovu*): *blàgosov mi je dãdo i mãma dãli*.
- e) suglasnik *d* ispada iz suglasničkog skupa *ds*, primjerice: *osřcãmo* (= *odsřcamo*),
- f) suglasnik se *t* gubi i na kraju riječi, primjerice: *ðnda se břlo sãmo do dëse* (= *dëset*) *sãti*;

MORFOLOGIJA

Imenice

Za tvorbu padeža imenica muškoga roda a-vrste u govoru Koritne služe sljedeći gramatički morfemi:

Tablica 1. Gramatički morfemi u sklonidbi imenica muškoga roda a-vrste

	JEDNINA	MNOŽINA
N	-ø/ -o	-i
G	-a	-ã / -iju
D	-u	-ima
A	-ø / -a	-e
V	-e / -o / -u	-i
L	-u	-ima
I	-om / -em	-ima

Neki od zabilježenih primjera za navedene gramatičke morfeme:

Nominativ jednine: *bãř je svanútakø břo; tãj njëki pãšnjakø břo; křvo je se břli grãø; svřtø tø znão přře; kðmpirø; břde govedãrø; svinjãrø břde;*

Genitiv jednine: *ùtekнем dò zida; pròsimo krùva; ìšli kòd svìta; umìša se kokùruza, jèčma; do jèdnog kríža; mōga koršòvića; kàd nēma vitrijòla; da nē bude krù òd pepela;*

Dativ jednine: *vòzalo dòktoru; prìdemo mī Dùnavu; mōm bràtu kùpi; dálo se kùmu i stàrom svàtu; dēveru se mētilo;*

Akuzativ jednine: *pà mī mētala lādni òblogø; nà taj gràø; u jèdan porcijønø se mētne; mētne se tào u krížø; mētne se u kàbovø vodē; ìmali smo špòretø; dònili dükatø;*

Vokativ jednine: *fála ti, Bòže;*

Lokativ jednine: *po govóru sàm prìpozno; sìgraje se na pútu; jedampùt u mjesècu; rùbine smo u kanálu práli; tūd na sokáku; bílo sve po rédu; vjè-silo u òdžaku;*

Instrumental jednine: *sa ùčiteljem; s òtim drùmom; pòkrije se sa stòlj-njakom; štrúdlà sà sirom; práčne mēdom; pa se rùkama sa kosìrom rēzalo; sa plíšom cřvenim.*

Nominativ množine: *bàgrami su tí bili ònak tàнки; gròmovi pùcaje; sprème se mòmci ù gaće; sòkaci nìsu ìmali imēna; plējani su bíli tanjúri; špòreti su bíli jòš kàd sam já bila*

Genitiv množine: *okomòtaje se oko òni bàgramā; to mōra bìt sve isjè-čeno o tí gròmovā; bílo je svakàki līpi òni koturóvā; bílo je i plējani njèki šporetóvā; ìmam já mučèni koláčā;*

Akuzativ množine: *oni su ìmali svínjceve; zna òvaj divānit svakàke jè-zike; za svéce; koláče za Lizàbetu; tó se tàk mētne u snòpiće; tūd smo mētali tanjúre; dàdu nòvce; snāšamo u křstove;*

Vokativ množine: *mòmci;*

Instrumental množine: *s òrasima.*

U vokativu jednine dolazi nekad *-u* umjesto *-e*, npr. *svìtu*.

U instrumentalu jednine uobičajeni su gramatički morfemi *-om* ili *-em*. Dok u standardnom jeziku imenice koje završavaju na nepčani suglasnik imaju u instrumentalu jednine gramatički morfem *-em*, u govoru Koritne često dolazi *-om* iza nepčanog suglasnika, npr. *sa plíšom cřvenim; nóžom (=nó-žem)*.

Imenice kojima osnova završava na *k*, *g* ili *h* u množini imaju nesibiliziranu osnovu, primjerice: *vojniki*, ali govori se ponekad *c*, *z* i *s* umjesto *k*, *g* i *h*, npr. *opānce (=opāнке), đáce (=đáke), òrase (=òrahe), jàstuce (=jàstuke)*. Zabilježeni su primjeri: *mōrala je ìmat jàstuce; táj je dosèlio gòre jàstuce;*

nísam ìmala tē jàstuce gòr.

Neobičan genitiv množine uočen je kod imenice *krù*. Osim genitiva množine *krùvova*, zabilježen je i oblik u genitivu množine *krùvā* koji je vjerojatno nastao na sljedeći način: gubljenjem suglasnika *h* u riječi *krùhova* došlo je do stezanja samoglasnika, *uo* > *u* = *krùvā*.

Imenica *Seméljci* izgovara se u Koritni *Semēlci*. Lokativ te imenice nema u Koritni gramatički morfem *-ima*, nego se izgovara *u Semēlci*. Uočeni su sljedeći primjeri: *ònda se ìde prošéncija u Semélce*; *u sēlu, u Semēlci*; *nije ni bilo dòktora u Semēlci*; ali kaže se *dvì prošéncije smo ìmali tàk do Semēljaca*.

Vrlo je česta uporaba duge množine. U standardnom hrvatskom jeziku dugu množinu imaju jednosložne riječi, primjerice *dom – domovi, sin – sinovi*, dok je kratka množina za jednosložne imenice stilski obilježena. U govoru Koritne duga se množina rabi i u višesložnim riječima u kojima duga množina nije uobičajena, primjerice uočena je duga množina u riječima: *svínjceve, koturóvā, špòretovi, šporetóvā, pjětlovi*.

Za tvorbu padeža imenica srednjega roda a-vrste u govoru Koritne služe sljedeći gramatički morfemi:

Tablica 2. Gramatički morfemi u sklonidbi imenica srednjega roda a-vrste

	JEDNINA	MNOŽINA
N	-o / -e	-a
G	-a	-ā
D	-u	-ima
A	-o / -e	-a
V	-o / -e	-a
L	-u	-ima
I	-om / -em	-ima

Neki od zabilježenih primjera za navedene gramatičke morfeme:

Nominativ jednine: *vrìme se razvremènilo; bilo kišòvito ljèto; pòspe se tó zřno; nòsi se posvećènje; ùmoči se tó omélo ù vodu; zválo se zjálo; tèle unūtra;*

Genitiv jednine: *pròsimo mlíka; ònda se ùtuca sjèmena; umíša se žíta; mètnè se ùlja; od bràšna; íspohovalo se od pílčeta; mètnèš plàvila*

Akuzativ jednine: *pa je òšla nà orànje; mètit u gnjízdo; na njívo gùvno; pa se mètnè nà sunce; ìmali smo omélo; ìmali smo ogřtalo; jòš sam bíla díte; ìšlo se na písmo;*

Lokativ jednine: *túde u sèlu; bràšna si ìmala u òknu; nàpravi taraně na mlíku; ìšla pò tom blàtu òdat;*

Instrumental jednine: *prìd tàkim svjètlom; sřjemo sa sítom; ònda s òtim omélom; pa s jájetom rězanci;*

Nominativ množine: *vèlika jèla; úža;*

Genitiv množine: *bilo gnjízda vàzdan; ìz tí sèla; prìko kojekàki mjéstā; bílo je svakàki iménā; pa nalūpaš jájā; nàmeće se úžā; džèd dào bùrā;*

Akuzativ množine: *njèka imèna; stèremo úža;*

Instrumental množine: *ònako sa krīlima.*

U govoru Koritne izgovara se *ùveta* (= *ùha*).

Iako se imenica *dòba* u standardnom jeziku rijetko upotrebljava u genitivu, u govoru Koritne učestala je njezina uporaba u genitivu u sljedećem primjeru: *đè si do tó dòba.*

Za tvorbu padeža imenica ženskoga i muškoga roda e-vrste u govoru Koritne služe sljedeći gramatički morfemi:

Tablica 3. Gramatički morfemi u sklonidbi imenica ženskoga i muškoga roda i-vrste

	JEDNINA	MNOŽINA
N	-a / -o	-e
G	-e	-ā / -i / -iju
D	-i	-ama
A	-u	-e
V	-a / -o	-e
L	-i	-ama
I	-om	-ama

Neki od zabilježenih primjera za navedene gramatičke morfeme su:

Nominativ jednine: *tica mǎla ispala; moja mǎma plǎće; mǐtne se órma; ònda bùde igra; drùga nǐdilja u mjesecu; tǎm đǐ je Jòžikina kùca; zapǎli se tǎ žiga; pǐkla se mǎslenica; dǎdo mǐj; Mǎto, Mǐjo, Đuro, Fránjo, Péro; đéko i njégov dǎdo óšli u rǐzonicu;*

Genitiv jednine: *iz ote nǎše òvčare; kǎd vǐdim zmǐju sa lénije; bilo vodǐ; slǎnine òni nǐsu bǎš imali; òd njeke lǐvade; vǐše nǐma nǐ igrǐ; iz polòsmake; bilo je čórbe od jǎbučica; do zǐme šòpamo pǎtke; tǎm si nǎpravili mǎlo ba-šćicǐ; od Pére Bláškovog;*

Dativ jednine: *mlǎda mǐra svǐkrvi sjǐst u krǐlo; prǎvile pǐrine đǐci; ne mǐgu đǐdi bǎš nǐsit;*

Akuzativ jednine: *òn dòtera ù šumu; ponǐse sikǐricu; u kòljebu; na sǐniju se mǐtne; òn òde u jǐdnu òvliju; u prošǐnciju; ima rǐčkicu; ù žđǐlu mǐtnu; dǐnili đùkat za kǎparu;*

Vokativ jednine: *mǎmo, jǎ tó nǐcu vǐše rádit; Jǎnjo, òćeš jǐst; séko, pa tǐ nǐmaš pǎmeti;*

Lokativ jednine: *jǎ idem po léniji; tó mǐra bǐt u tǐploj sòbi; na mǐtki jǐdnoj; pò šumi su nǐle; sjedǐmo na klùpćici; dǎdo je bǐo ù kujni; u zlǎtari; òna u šámiji;*

Instrumental jednine: *òna mǐrdnila sa glǎvom; s otom sikǐricom; sa zǎklasom; sa lǎdnom vodòm; minicòm; prǐd kòljebom; òstanem kòd kuće sa đecòm; tǎko se prǎlo sa prǎkljačom*

Nominativ množine: *té se žǐne nǐ daje; cùre se èto tǎk zǎbavljaje; nǎj-prije se lǐpinje mǐtnu; njǐkad prǐvrate; đǐgerice bùdu vǐlike; máune; sòvure pjǐvaje; dǐle su bile kastróle;*

Genitiv množine: *ìsto bilo rùpačǎ vǐlikǐ; bùde jòš kǎjsijǎ, túnjǎ, vǐšanjǎ; sǐdam nǐdiljǎ; čórbe od jǎbućicǎ; tǎmo ìsto bilo i púrǎ; krpǎ za brǐsat rúke; nǎeklala sam tí pònjavǎ; između nògiju;*

Akuzativ množine: *pǎtke smo ù jesen šòpali; mǐtnemo nǎ te nǎčve; izvode smo mǐtali mǐkvu i pǐršinu;*

Lokativ množine: *žǐne nam nǐse jǐst u kórpama; nǐje ònda bilo u lǎd-njačama mǐsa; nǎ jǎbućicama rǐzanaca; iskujǐvale u kòtlušama; tó je bilo u knjǐgama; ne mǐgu stǐjat na nǐgama;*

Instrumental množine: *bilo je ciglama stǎze; tó se čùpalo rùkama; s vǐlikim čǐpkama; divǎnimo sa žǐnama; zagrǎde sa pònjavama.*

Imenica *màti* u Koritni se izgovara u nominativu jednine kao *màt* ili *màter*, u oba oblika deklinira se: G *màtere*, DL *màteri*, A=N, I *màterom*, dok vokativa obično nema: *tvoja màt tèbe nēće nīkad naučīt; òne pòsjedaje màtere pa čekaje da se ĭde kùć*. Uobičajeniji je oblik *māma*.

Prema nominativu množine imenica ženskoga roda e-vrste koje imaju gramatički morfem *-e*, imenice srednjega roda *đko* i *ùho* izgovaraju se u nominativu množine *đče* i *ùše* prema standardnom nominativu množine *đči* i *ùši*.

Neobična je tvorba naziva za stanovnike Koritne. Iako bi pravilan naziv bio *Kòritnjani*, stanovnici ovoga sela sebe nazivaju *Kòrićani*, a tako ih nazivaju i stanovnici okolnih sela. Riječ *Kòrićani* nastala je dodavanjem nastavka *-janin* na pokraćenu osnovu riječi te provođenjem jotacije, *Korit + janin = Korićanin*.

Prema *đjèd* govori se hipokoristik *đéko*, a osim imenice *òtac* govori se i *dàda te dádo*.

Neke imenice muškoga roda koje završavaju na gramatički morfem *-a*, sklanjaju se u govoru Koritne kao imenice e-vrste, primjerice imenice N *Màta* G *Màte*, N *čiča* G *čiče*.

Tablica 4. Gramatički morfemi u sklonidbi imenica ženskoga roda i-vrste

	JEDNINA	MNOŽINA
N	- ø	-i
G	-i	-ī
D	-i	-ima
A	- ø	-i
V	-i	-i
L	-i	-ima
I	-i	-ima

Zabilježeni primjeri za navedene gramatičke morfeme su:

Nominativ jednine: *klás se završávala; vùkla se žár nàpolje; ako njèka zvjèr odnèse; ìšla se zòb prìvrtat;*

Genitiv jednine: *pàtke ne bùdu dò jeseni; vèc kòje dòba nòci; umiša se zòbi; dò po nòci njèkada; ìšlo se kùpit sòli; tùd smo mètili bùradi;*

Akuzativ jednine: *ònda smo pàtke ù jesen šòpali; cìlu nòc; ìšli su potljepódne zòb prìvrtat;*

Akuzativ množine: *pòtlje smo kùpili stvàri.*

Imenica i-vrste *kòkoš* u Koritni se u nominativu množine izgovara i *kòkoše* (pored uobičajenog *kòkoši*). Genitiv množine imenice *kòkoš* također se poveo za imenicama a-vrste pa se pored uobičajenog *kokóšt* čuje i *kokóšā*. Uočeni su sljedeći primjeri: *ònda se tó dāje kokóšma; ne vābe se kòkoše; kòkoše zàklali; pa smo ìmali kokóšā tāmō.*

Glagoli

U govoru Koritne nisu uočeni futur drugi, glagolski prilog sadašnji te glagolski prilog prošli iz čega se može zaključiti da se ti glagolski oblici ne upotrebljavaju u govoru toga sela.

Neki glagoli koji u standardnom jeziku nisu povratni, u govoru Koritne jesu, primjerice glagoli *dòspjeti se, nòsiti se, nèmati se, slùšati se*. Zabilježeni su sljedeći primjeri: *vàl nécu bāš se jā dòspjet; kò nāše Švābice što se nòsile; òni su se jāko slùšali; mōj dādo se slùšo sa čič Mátom Kúnom.*

Često se upotrebljavaju glagoli u kojima se radnja ponavlja ili traje dugo, primjerice: *donāšat, razilazit: štās tī nadovlāčila; jā sam se kod mōg dāde narādila, natòvarila i sijēna i svēga.*

Česta je uporaba svršenih glagola koji počinju s *po-*, primjerice: *jā nē znam dē smo svi i pòsjedali; ònda se tākō porazrezīva; ònda se pozātvaraje zjāla; ònda se pòvadi; ònda se pòmeće krù; lípo se cūre posprīmaje; kād posnāšamo křstove.*

Infinitiv

Završno *i* u infinitivu obično otpada, primjerice: *umřt, ùvatit, mètit, vīdet, prīmjestit, sagēt, uzēt, pokāst, ùteć, grmit.*

Glagoli prve vrste, šestoga razreda⁶ govore se bez korijena *ije*, primjerice govori se *umřt* prema standardnom obliku *umrijeti*, *razdřt* prema standardnom *razdrijeti*, *proždřt* prema standardnom *proždrijeti*. Zabilježen je sljedeći primjer: *mřli su mōji da ću umřt*.

Glagoli druge vrste⁷ izgovaraju se u Koritni na *-niti* umjesto na *-nuti*, primjerice izgovara se *mėtnit*, *mřdnit*, *krėnit*, *brřnit*, *skřnit*. Zabilježeni su sljedeći primjeri: *ōnda sam krėnio ũ školu*; *mėtnili smo ōvce*; *a ōna mřdnila sa glāvom*; *zāklasu skřnili*.

Glagoli treće vrste, prvoga razreda⁸ izgovaraju se ikavski, primjerice izgovara se *žėlit* prema standardnom obliku *žėljeti*, *vōlit*, *bōlit*, *vīdit*, *donīt*, *pripovīdat*, *vřtit*. U nekih glagola te vrste uočen je ekavski izgovor, primjerice izgovara se *dōterati* prema standardnom obliku *dōtjerati*. Zabilježeni su sljedeći primjeri takvih glagola: *nřsma je vřše ni vidili*; *tāko sma mř to proživili*; *jā sam tō jāko vōlila jėst*; *ōna se i razbōlila*; *tāmo je ōnda žtvila*; *dōnili dūkat za kāparu*; *njėgova snāja je dōnila kolāč*; *tō si svė mōrala donīt*.

Prema infinitivu *pđčinjati* iz standardnoga jezika govori se u Koritni infinitiv *pđčimati*. Pored *vīdit*, često se izgovara i infinitiv *vīdet* (= *vīdjeti*).

Glagoli na *-rivati*, primjerice *istovarivati*, izgovaraju se u Koritni na *-rljat* ili *-rljivati*, primjerice *istōvarljat* ili *istovarljivat*. Zabilježen je primjer: *pa se istōvarljo*.

Glagol se *mřsliti* u Koritni rabi i kao povratni glagol pa se izgovara primjerice *mřslim se* u značenju razmišljati o nečemu. Umjesto glagola *ugūšiti* izgovara se *utūšit*, primjerice: *nėk se brřnem da nř vas đėgod utūšila tā křša*.

Prezent

Prva osoba jednine prezenta glagola *mđći* izgovara se *mđžem* prema standardnom *mđgu*: *jel mđžem prīmjestit lėtve*. Od standardnoga jezika taj se pre-

6 U prezentskoj osnovi imaju korijenske morfe na r i lj, a u infinitivnoj na rje/re, prema: *Hrvatska gramatika*, Eugenija Barić, Mijo Lončarić i dr. Zagreb, 2005., 254.

7 Glagoli s morfom na nu (nuti) u infinitivnoj i morfom n u prezentskoj osnovi.

8 Glagoli na *-eti* i glagoli s osnovom na lje, nje i re.

zent razlikuje i u drugoj osobi jednine u kojoj se često izgovara *môš* umjesto *môžeš*: *pùri prășina nemôš ôdat*.

Prema infinitivu *sjěć*, prezentski oblici imaju ikavski izgovor: *síćem, síćeš, síće*: *ôn sàm sikèricom síće; i odsíće ônako prût*.

Prema nastavku *-aju* u trećoj osobi množine prezenta glagola pete vrste, u Koritni glagoli te vrste dobivaju nastavak *-aje*, primjerice izgovara se *okomôtaje se, pùcaje, nê daje se, frćaje*. Zabilježeni su sljedeći primjeri: *okomôtaje se oko ôni bågrama; sàm frćaje grâne; nê daje da nam dāju jěšt; säd ìmaje i ôni imèna; ônda se pozätvaraje zjälä; ôni se nê slušaje; ône pösjedaje mätere pa čekaje da se ìde küć; lipo se cüre posprîmaje*.

Neki glagoli imaju prezent potpuno različit od prezenta u standardnom jeziku:

- a) prezent glagola *glèdati* ima prezentski nastavak *-jem* i glasi *glèdem, glèdeš, glèđe*, koje je nastalo jotacijom *gled+jem=glèdem*. Zabilježeni su primjeri: *glèdem za môjim óvcama; kâk jâ glèdem; ôna ìzašla pa glèđe*.
- b) prezent glagola *pâsti* u govoru Koritne glasi *spâdem, spâdeš, spâde*, a tako je i u nekim glagolima složenim od glagola *pâsti* (*dopâdem, ispâdem*): *môže kôgod i spâst*;
- c) prezent glagola *pôçeti* u govoru Koritne glasi *pôçmem, pôçmeš, pôçme*. Zabilježen je sljedeći primjer: *kad pôçme ponèdiljak*.
- d) pored *mètnem, mètneš, mètne* govori se i *mètim, mètiš*. Zabilježeni su sljedeći primjeri: *òrasa se mètne na sînju; mètnili smo óvce pòd ovčaru; ù čäšu se mètne vodě; đëveru se mètilo nâ vrat; šta j mèn bilo mètit plüg*.

Glagoli na *-ivati* imaju u prezentu nekih glagola nastavak *-ivam*, npr. *noćiva, izrađiva*.

Aorist

Aorist je očuvan u govoru Koritne. Uočeni su primjeri aorista: *rèkō, próđe, städoše, sníde, pòkupiše, pùče, ôdoše, städoše kräj prózora; jedampüt nâs pòkupiše; pùče njěko vèliko òružje*.

U prvoj i drugoj osobi množine aorista nekih glagola izgovara se nastavak *–šmo* i *–šte* (prema standardnim *–smo* i *–ste*), primjerice: *òdošmo* (= *òdosmo*), *òdošte* (= *òdoste*).

Perfekt

Perfekt je najučestalije vrijeme za izricanje prošlosti. Uočava se učestala uporaba krnjega perfekta, odnosno glagol *bìti* često je izostavljen iz rečenice u govoru Koritne, govori se samo glagolski pridjev radni, što je vidljivo u primjerima: *Zima, zatvòrili nas u štàbske vagóne, ozèbli, ona izašla ná ulicu pa glèđe, a znàla divānit po nāški; a jã bós, skìnili mi čížme; dòlazili jèdni druğima; mōja māma jāko znàla šòpat gùske, òna nāma jedampūt šòpala.*

Pluskvamperfekt

Uočeni su sljedeći primjeri pluskvamperfekta: *pã sam se bìo jāko razbòlio; bàja Āndrašev bìo je čúvo svínje.*

Futur prvi

Futur se prvi upotrebljava u govoru Koritne, primjerice: *ću umřt, ćeš òzdravit, ću se sagèt, ću ùvatit, ću zatvòrit, pozàtvaraćemo, ćemo spávat.*

U govoru Koritne, kao i u standardnom jeziku, kada infinitiv na *–ti* dolazi prije pomoćnoga glagola *bìti*, provodi se jednačenje po mjestu tvorbe i izgovara se *pòbiće, ùvatiće, pozàtvaraćemo*. Za razliku od standardnoga jezika u kojemu infinitiv na *–ći* zadržava krajnje *–i* ako se nalazi ispred pomoćnoga glagola *bìti*, npr. *dòći ću*, u Koritni se to krajnje *–i* gubi pa se izgovara npr. *dòću, ùteću* (= *ùteći ću*).

Imperativ

Prva osoba množine imperativa tvori se pomoću *àjd, àjmo* ili *àjdemo*, primjerice: *àjd kùć; àjde òpet nàtrag; àjde kùć vèčerat; ajde tĩ Jānjo kod mene.*

Osim pomoću *àjd, àjmo* ili *àjdemo*, imperativ se tvori i pomoću *nèka*: *jã i bàka Stána, nèk mĩ bùdemo tàmo.*

U standardnom jeziku uobičajeni su nastavci *-ij, -ijmo, -ijte*, a u Koritni se govori *-i, -imo, -ite*, primjerice: *nàpi se (= nàpij se), popite (= pòpijte), pite (= pìjte)*.

Glagolski pridjevi

Neki od zabilježenih glagolskih pridjeva radnih su sljedeći: *òn dòšo s jednòm kòbilom; đéko móro ìć; òn s jednìm divànio; nìje prìje se bàš rìba pràvila; dok se nì ùdala; tò se večeralo; apsolutno nije pròkislo; već čekali tòlku kišùrinu; to se prije pràvile kàmare*.

Prema glagolskom pridjevu radnom muškoga roda koji u standardnom jeziku ima nastavak *-ao*, primjerice *dòšao, ìzašao*, u Koritni se taj nastavak *-ao* steže u *-o* pa se izgovara: *mòj dàdo se slùšo; ònda je pòslje dòšo; tào sam jà lèžo; òn je čùvo óvce; jedampùt sam ìstero óvce; jà sàm mògo ùteć; kàd tày òblak dòšo; ìgro se ònaj mađàrac*.

Zbog ukidanja zijeva ponekad se umeću suglasnici *j* ili *v* između *-ao* kao što je npr. u riječi *stàvo (=stào)*: *stàvo tæk, podbòćio se na mòju kùku; kàko je kò cèvo (=cèò, hìto)*.

Prema standardnom glagolskom pridjevu radnom *òtišao, òtišla, òtišlo* govori se u Koritni *òšo, òšla* (pored *òšla*), *òšlo*: *đéko i njègov dàdo òšli u rèzonicu; pa je òšla nà orànje*.

Glagolski pridjev trpni najčešće završava na *-t, -ta, -to*. Brojni su primjeri za takvu tvorbu: *sprèmita (= sprèmljena), òrušit (= òrušen), vřšito (= vřšeno)*: *Àndrašovo gùvno isto još nije vřšito; bila sprèmita kò nàše Švàbice što se nòsile; môst nije bio òrušit; tè su kùće tàm sàd nàpravite; ònda su tàm bìle òne sùlvije narèdite četir; mòrala si ìmat òtarak òbjesit ù kujnu*.

Pasiv

Pasiv se upotrebljava u govoru Koritne. Uočeni su sljedeći primjeri pasiva: *tè su kùće tàm sàd nàpravite; òvo su sàd eto nòve kùće pràvite; kònoplja se sàdila; mètne se kòra; nìje prìje se bàš rìba pràvila; mètne se òrma; kùpila se njèm kùća*.

Vrlo su česte u pripovijedanju bezlične konstrukcije: *onda se išlo sàm četir gòdine u òsnovnu škòlu; đè se pùca; umiša se kokùruza, jèčma, žìta i zòbi; na Sřce ìsusovo se išlo u Semélce; mòže se pìt vòda; mìsi se; đè se ložì*.

Zamjenice

Osobne zamjenice

Skлонidba osobnih zamjenica *jā, tī, òn, òna, òno, mī, vī* u govoru Koritne ista je skлонidbi tih zamjenica u standardnom jeziku. Razlika je u jedino u naglasku te u trima padežima. Osobne se zamjenice u Koritni obično izgovaraju kao *jā, tī, òn, mī, vī*. U instrumentalu jednine osobne zamjenice *jā* govori se *sā mnjom*, dok se u standardnom jeziku govori *sā mnom*. U dativu jednine tih zamjenica u Koritni se često gubi završno *i* pa se izgovara *mèn, tèb, njèm*. Zamjenici *òna* u dativu, lokativu i instrumentalu u nekim se primjerima dodaje navezak *e*, primjerice: *do zíme bùde na njóje; đéko je bio s njóme*.

Skлонidba osobne zamjenice *òni* u Koritni razlikuje se od njezine skлонidbe u hrvatskom standardnom jeziku i izgleda ovako:

Tablica 5. Skлонidba osobne zamjenice *òni*

N	òni
G	njīja, njī, ĩ
D	njīma, ĩm
A	njīja, njī, ĩ
V	-
L	njīma
I	njīma

U genitivu i akuzativu zamjenice *òni* izostavlja se završno *-h*, primjerice: *òtale ĩ vòdi* (=ih vòdi). Uočeni primjeri za skлонidbu osobne zamjenice *òni* su: *jā stálno oko njīja obīlazim; jā bŕže òdem ràd njija; òtale i vòdi; nī i je bīlo vīše; ònda sam i zatvòrila; ònda smo njīja rānili òvak; kàd jā dōđem kòd njija; njīma se dálo; mǎlo i provūčeš; njī su bila trí brāta vǎld; ĩmala je njī dvòjicu*.

Posvojne zamjenice

Posvojne zamjenice *mōj*, *tvōj* izgovaraju se u Koritni *mōj*, *tvōj*.

U genitivu jednine izgovara se obično *mōga*, *tvōga* prema standardnom *mōjega* i *tvōjega*. Ponekad se čuje i duži oblik *mōjega*, *tvōjega*, ali je tada naglasak nekad različit od naglasaka u standardnom jeziku i glasi *mojēga*, *tvōjēga*. Naglasak je u svim kosim padežima zavinut. Zabilježen je sljedeći primjer: *jā sam mojōj sāšila*.

Umjesto posvojne zamjenice *njīhov*, *a*, *o* izgovara se u nominativu *njīv*, *njīva*, *njīvo* ili *njīov*, *njīova*, *njīovo*. Sklonidba te zamjenice u genitivu glasi *njīvoga*, *njīve* ili *njīovog*, *njīove*. Uočeni su sljedeći primjeri te zamjenice: *na njīvo gūvno*; *njīovo je prōstrano*; *tām je njīva kūća*; *njīovu smo zēmľju rādili*.

U dativu, lokativu i instrumentalu izgovara se *njīvom*, *njīvoj* ili *njīovom*, *njīovoj*.

Pokazne zamjenice

Skлонidba je pokaznih zamjenica gotovo ista kao i sklonidba tih zamjenica u standardnom jeziku. Iznimke od standardne deklinacije po kojima se govor Koritne razlikuje su:

- a) uz uporabu pokaznih zamjenica *tāj*, *tā*, *tō* govori se u Koritni nekad *ōtaj*, *ōta*, *ōto*.
Genitiv zamjenice *ōtaj* glasi *ōtoga*, dativ i lokativ *ōtom*, a instrumental *s ōtim*: *s ōtim drūmom*; *s ōtim stārim*; *ōnda s ōtim omēlom*; *i razbōľlila od otoga*;
- b) genitiv zamjenice *tā* umjesto *tē* glasi *ōte*, primjerice: *īz ote nāše ōvčare*. Početno *o* dodaje se i u ostalim padežima te zamjenice, primjerice *ōtu*, *ōtoj*, *ōtom*: *s ōtom sīkericom*;
- c) u akuzativu pokazne zamjenica *ōnaj*, *ōna* često se izostavlja početno *o* pa se izgovara primjerice: *nā naj* (=nā *onaj*), *ū ne* (=ū *one*), primjerice: *stāo na naj bēnt*; *tāmo ū ne Požārike*; *ū nom krāju štō je*;
- d) u genitivu množine pokaznih zamjenica izostavlja se završno *-h*, primjerice: *ōni* (=ōnih), *tī* (=tīh), *oko ōni bāgrama*; *īz tī sēla*; *dōšle su pa su jēli tī kolāča*;
- e) često se govori *tāki*, *ovāki*, *onāki* na mjestu standardnoga *-akav*, primjerice: *po kākim ľivadama*; *tāki ōblak*, *ma kāki*; čest je genitiv množine *tākija* od zamjenice *tāki*.

Neodređene zamjenice

Skлонidba je neodređenih zamjenica gotovo ista kao i skлонidba tih zamjenica u standardnom jeziku.

Razlike postoje, one su sljedeće:

- a) neodređene zamjenice *nětko*, *něšto*, *něki* izgovaraju se u Koritni *njěko*, *njěšta*, *njěki*, primjerice: *žíge njěke mǎle tǎk bile*; *njěkad prívrate*, *njěkad njěšta*; *ako njěka zvjěr odněse*; *tako je đěko bio njěko vríme*; *njěšta se nǐ ně sjećam*.
- b) neodređene zamjenice *kojekǎkav*, *svǎkav* izgovaraju se u Koritni kao *kojekǎki*, *svakǎki*, primjerice: *u kojekǎkim pǒsudama*; *bűde jǒš kojekǎki đumstovǎ*; *bilo je svakǎki iměnǎ*; *njekǎka je, ne znam kǎka je*.

Pridjevi

Neodređeni su pridjevi u skлонidbi gotovo izjednačeni s određenima. Kada se opisuje promjenjivu osobinu nekoga predmeta često se koristi određeni umjesto neodređenoga oblika pridjeva, primjerice: *pǎ mǐ mětala lǎd-ni òblog* (=hladan oblog); *a ide jako vèliki òblak*, *tǎki òblak* (=vèlik òblak, tǎkav òblak); *pűn čokoláde*, *nǐ šűplji kǒ sǎd što bűde*; *tǎj đǎn bǎš nije bűo*, *ěto da je bűo njěki lǐpi sűnčani*.

Iza osnove koja završava na nepčani suglasnik dolazi gramatički morfem *-o*, dok se u standardnom jeziku tu nalazi *-e*, primjerice: *Ándrašovo gűvno*, *Rǎkušícovi pa Skočibušícovi*.

Uočava se uporaba nastavka *-eni* u tvorbi pridjeva *zěmljeni*: *zěmljeni tanjűri*.

U komparativu pridjeva govori se obično *-ći*, *-ši*, primjerice: *jǎći*, *těži*, *gǒri*. Neki pridjevi imaju komparativ na *-iji* tamo gdje je u standardnom jeziku *-ji*, primjerice: *bilǐji*, *crnǐji*.

Prema primjerima kao *skűplji*, povode se i neki drugi pridjevi pa se izgovara primjerice: *vǐšlji*, *sűvlji*.

Pridjevi kao *křvav-křvavo-křvava* imaju određeni oblik *krvǎvi*, primjerice u Koritni se u crkvenom obredu križnoga puta izgovara: *koji je za nas krvǎvi krǐž nosio*.

Brojevi

Obično se govori *dvísto*, *trísto*, *čètrsto*, *pèsto* itd.

Govori se uvijek *dví* (= *dvijê*), a taj oblik ostaje isti i u kosim padežima, primjerice: *nĩ bilo dví ženě*.

Redni brojevi izgovaraju se ovako: *čtvr̄ti*, *pěti*, *šěsti*, *sědmi*, *ōsmi*, *devěti*, *desěti*, *pedesěti*, itd.

Prilozi

Uz prilog *stvárno* upotrebljava se u istom značenju i prilog *žbiljam*: *òzdravio sam žbiljam òd otoga*.

Dok se u standardnom jeziku izgovara prilog *tú*, u Koritni se u istom značenju govori *túde* ili *tūd*: *túde u sělu*; *sàd ću jã zatvòrit tūd kòd Andraševĩ*; *tūd ćemo spávat*; *mĩ ćemo tūd sãme bìt ćilu nóc*.

Kao prilog količine upotrebljava se prilog *vàzdan*, nepoznat u standardnom jeziku: *bilo gnjízda vâzdan ù toj òvčari*.

Umjesto *gdjê* govori se uvijek *đê*. Zabilježeni su sljedeći primjeri: *đê ćeš tĩ tũć*; *ćũjem jã đê òna kãže*; *òvamo đê se ložĩ*; *njègđe našli*; *jã ně znam đê smo svi i pòsjedali*.

Prilog *đê* govori se u značenju priloga *kãmo* i *kãko* iz standardnoga jezika, primjerice: *ćũjem jã đê òna kãže*; *đê ćeš tĩ tũć*.

Zabilježeni su sljedeći primjeri priloga *kũda*, *kũd*, *nikũda*, *nikũd*, *njèkũda*: *kũd se sãkrila*; *òtekla njèkũda*; *vĩdiš kòlki oblãćina*, *kũd ćemo*; *òtekla njèkũda*; *kũd se tó vòzilo*.

Često se koriste složeni prilozi, primjerice: *sùtradan*, *òtale*, *ovdãle* i drugi. U značenju standardnih priloga *odãnde* i *odãvde* govori se u Koritni *on-dãle*, *òndal* i *ovdãle*, *òvdal*, primjerice: *ònda smo òtale*; *òtkal smo dòšli*, *òtale i vòdi*.

Prema standardnom *dòlje* izgovara se *dòle*, a prema *lòše* izgovara se *lòšo*. Prilog *lòšo* najvjerojatnije je, prema Ivšiću⁹, nastao analogijom prema prilogu *dòbro*.

9 Stjepan IVŠIĆ, „Današnji posavski govor,, RAD, 196/1913

Uočava se ikavski izgovor u mnogim priložima kao što su, primjerice: *prıko* (= *prijéko*), *naprıđ* (= *nàprijed*).

Od ostalih vremenskih priloga često se upotrebljavaju: *lāni* (ali i *lāne*), *ðnda*, *pódne*, *pròljetos*, *sàda*, *njèkad* i drugi. Česti mjesni prilozima su i: *naprıđ* (= *nàprijed*), *ostrāg* (= *otrāga*), *ðdnikale*, *ðdnikuda*, *odozdòl* (= *òzdol*), *odozgòr* (= *òzgor*), *unūtra*, *òm* (= *óvdje*) i drugi. Zabilježeni su sljedeći primjeri: *ðnaj sòk unūtri bìo*; *odostrāga na pèci*; *a nije tūd, òm bliže*; *mètnes mèsa unūtra*; *ljūdi oprıđ, žène ostrāg*; *oprıđ, prèdnja sòba, tūd je bìo bájo i néna*.

Česti su prilozima koji su složeni od završetaka *-put*, *-der* i *-red*, primjerice: *jedampūt*, *najedampūt*, *jedàred*: *ðnda kàdgod jedampūt*; *mètnes se ðegoder*; *ðnda kàd se kàdgoder oládi*; *jā sam kod njè odjedampūt naučila*.

Od priloga količine često se upotrebljava prilog *ðdviše* (u značenju *prèviše*).

Prijedlozi

Uz prijedlog *pò* u istom se značenju često izgovara i prijedlog *ràd*. Uočeni su sljedeći primjeri: *dòšli su pò nās*; *tı sàd ìdu ràd nas*.

Javljuju se i prijedlozi *brèz* (= *bèz*) i *nūz* (= *ūz*): *ònak se išlo brèz màrame*; *tò se òbjesi nūz oto ðè se umīvaš*.

Pridjev *ràd* upotrebljava se i kao prijedlog i kao prilog. Primjerice, u rečenici: *Tı sàd ìdu ràd nas*. *ràd* je upotrijebljen kao prijedlog, a u rečenici *Nije ràda dòć*. *ràd* je upotrijebljen kao prilog.

Umjesto prijedloga *o* uz glagol *lūpiti* govori se u Koritni *lūpiti òd* nešto, primjerice: *lūpit òd zemlju*. Isto se događa i uz glagol *pripovıdati*, primjerice: *òn misli da jā pripovıdam od njèg*.

Upotrebljava se prijedlog *ob*, primjerice u riječima *òbnoć* i *òbdan* u kojima je prijedlog naglašen i izgovoren u cjelini s imenicom. Zabilježena su dva primjera iz govora Koritne: *ònda smo spávali òbnoć, a òbdan smo pūtovali*.

Kao i u ostalim oblicima riječi, i u prijedlozima dolazi do gubljenja suglasnika. Gubi se završno *d* u prijedlogu *od* pa se taj prijedlog često izgovara kao *o*, primjerice: *to mōra bıt svè isjèčeno ò tı gròmovā*; *ne znam o čèga*. Gubi se završno *u* u prijedlogu *mèđu* pa se izgovara *mèđ*, primjerice: *mèđ nama*.

LEKSIK

Leksik govora Koritne vrlo je bogat i čuva posebnosti toga kraja, života njegovih ljudi. Mogu se čuti brojni turcizmi, germanizmi, arhaizmi. Kako bi leksik Koritne bio što jasniji i što više riječi zabilježeno, riječi su ovdje zapisane u mali rječnik u kojemu su riječi podijeljene prema pojmovnim grozdovima i poredane abecednim redom. Pojmovni grozdovi unutar kojih su bilježene riječi su: kuća, poljoprivreda, kuhinja, odjeća, obitelj (rod), život.

KUĆA:

àmfort, im. m. rod – ulaz u dvorište za kola kroz kuću

àmbar, im. m. rod – dvorišna zgrada koja služi kao spremište za žito, ječam i sl.

àvlija, im. ž. rod – dvorište

bèšika, im. ž. rod – kolijevka

còkli, im. m. rod – donji, izbočeni dio kuće

čàrdak, im. m. rod – drveno spremište izgrađeno na stupovima, služi za spremanje kukuruza

čùprija, im. ž. rod – most preko prokopa, pred kućom

drùm, im. m. rod – cesta posuta kamenom

đeram, im. m. rod – velika poluga na bunaru

firanga, im. ž. rod – zavjesa

gànjak, im. m. rod – trijem uz kuću

kànapet, im. m. rod – kuhinjski ležaj

kijer (kijër), im. m. rod – dvorišna zgrada obično namijenjena mladencima

krèdenc, im. m. rod – kuhinjski ormar

lūžnica, im. ž. rod – posuda za iskuhavanje i pranje rublja lugom

nùmera, im. ž. rod – kuća s okućnicom

òklica, im. ž. rod – stolica bez naslona

òkno, im. s. rod – pregrađeni dio ambara

òtarak, im. m. rod – ručnik

pàtos, im. m. rod – drveni pod u kući

pèrina, im. ž. rod – prekrivač za zimu punjen guščjim perjem

pònjava, im. ž. rod – 1. donja ponjava = plahta, 2. gornja ponjava = prekrivač na krevetu ukrašen čipkom

staklenjāk, im. m. rod – ostakljeni ormar u kojemu se držalo *rũvo*

šāmac, im. m. rod – odvodni kanal uz cestu, ispred kuće

šāmlica, im. ž. rod – niska stolica bez naslona

šifonjēr, im. m. rod – ormar

špòret, im. m. rod – peć na drva

POLJOPRIVREDA:

āršov, im. m. rod – štihača

bāla, im. ž. rod – veliki svežanj sijena ili slame

bāšća, im. ž. rod – vrt

baščīca, im. ž. rod – mali vrt uz kuću

bāza, im. ž. rod – naziv za biljku bazgu

brēska, im. ž. rod – breskva

čokòtina, im. ž. rod – unutarnji dio kukuruznoga klipa

čòrda, im. ž. rod – stado na pašnjaku

čuvārkuća, im. ž. rod – biljka koja raste na krovu

jābučica, im. ž. rod – rajčica

kāmara, im. ž. rod – stog sijena ili slame

mārva, im. ž. rod – stoka

mēsara, im. ž. rod – svinjokolja

tāličke, im. ž. rod – drvena kolica koja služe kao pomoć u radu

tītrica, im. ž. rod – kamilica

KUHINJA:

čekmēže, im. s. rod – ladica u kuhinjskom stolu

čòrba, im. ž. rod – juha

dīmstati, gl. nesvrš – pirjati

dūmst, im. m. roda – ukuhano voće (najčešće višnje i kajsije) za zimnicu

- đigerice*, im. ž. rod – jetra
filovan, pridj. opis. – punjen, primjerice: punjena paprika u Koritni se kaže
filovana paprika
gombóca, im. ž. rod – knedla, okruglica od tijesta punjena pekmezom
kalàisan, pridj. opis. – obloženo kalajem (kositrom), najčešće se odnosi na
posuđe
kàpulja, im. ž. rod – grabilica za juhu
kastróla, im. ž. rod – zdjela
kàšika, im. ž. rod – žlica
kaùrma, im. ž. rod – jelo od iznutrica (tripice)
kérma, im. ž. rod – kvasac
kisìca, im. ž. rod – drvena pisaljka za šaranje jaja
kremenádla, im. ž. rod – svinjski odrezak
kùljen, im. m. roda - kulen
lištići, im. m. roda – vrsta kolača od lisnatoga tijesta
lòpar, im. m. roda – pokolopac
màslenica, im. ž. rod – kolač od dizanoga tijesta najčešće s orasima ili makom
(orahnjača, makovnjača)
minìca, im. ž. rod – slatka bundeva od koje se peku kolači
módlà, im. ž. rod – kalup za kolače
nàčve, im. ž. rod – drveno korito za tijesto koje je služilo za pripravu kruha
nòklice, im. ž. rod – tjestenina za juhu, žličnjaci
oklågija, im. ž. rod – razvijač za tijesto
òšapa, im. ž. rod – suho voće (uglavnom jabuke) nanizano na konac
polòsmaka, im. ž. rod – okrugla, drvena posuda u koju se stavljao kukuruz
(drugi naziv za *polòsmaku* je *porcijòn*)
pùcare, im. ž. rod – kokice (*pùcati pùcare*= peći kokice)
rúćak, im. m. rod – doručak
sìnija, im. ž. rod – stol
stùpka, im. ž. rod – alat za tucanje maka
šòljica, im. ž. rod – šalica

tênfani kròmpir – gnječeni, restani krumpir

třpežnjak, im. m. rod – plastični stolnjak

ùžina, im. ž. rod – ručak

vàrnjača, im. ž. rod – kuhača

ODJEĆA:

bílka, im. ž. rod – vrta ženske rubine

bùmbačica, im. ž. rod – pribadača

čàkšire, im. ž. roda – muške hlače

đèndar, im. m. rod – ukrasna ogrlica

fàlta, im. ž. roda – preklop na tkanini

fřčka, im. ž. roda – koverča na kosi (*fřčkava kòsa* = koverčava kosa)

fřòsluk, im. m. rod – prsluk

fùsekla, im. ž. roda – debela, vunena čarapa za zimu

kìka, im. ž. roda – kosa

knégla, im. ž. roda – način češljanja ženske kose, poput punđe

pantàfule, im. ž. roda – ženska obuća

potpètalo, im. s. rod – šarena tkanina koju su žene nosile u crkvu i na njoj stajale i klečale

ràjtozne, im. ž. roda – muške hlače

ròklja, im. ž. roda – bijela podsuknja, dio ženske nošnje

šlàjer, im. m. rod – veo

štrímfle, im. ž. roda – ženske duge čarape

OBITELJ (ROD, ODNOSI):

àldumaš, im. m. rod – čašćenje nakon dobro obavljena posla ili rođenja djeteta i sličnih proslava

čiča, im. m. rod – stric

đéko, im. m. rod – djed od milja

ìnoča, im. ž. roda – ženina suparnica, muževa ljubavnica, druga žena

jètrva, im. ž. roda – žena udana za muževa brata

néna, nénka, im. ž. roda – starija sestra ili sestrična

strìna, im. ž. roda – stričeva žena

svít, im. m. rod – narod

šógor, im. m. rod – šurjak, ženin brat

zàuva, im. ž. roda – muževa sestra

ZANIMANJA:

čávo, im. m. roda – muškarac koji vodi svatove

đák, im. m. roda – učenik

inđilír, im. m. roda – čovjek koji mjeri zemljište

pòp, im. m. roda – svećenik

rèduša, im. ž. roda – kuharica, žena koja se brine o kući i kuhanju

ŽIVOT:

àntrav, pridj. opis. – nezgrapnan

baljèzgati, gl. nesvrš. – pričati gluposti

Brašánčevo, im. s. rod – blagdan Tijelova

búckati, gl. nesvrš. – pričati gluposti

cùnjati, gl. nesvrš. – lutati, vrzmati se

divān, im. m. roda – razgovor

divāniti, gl. nesvrš. – 1. razgovarati, 2. ljubovati

dočíkati, gl. nesvrš. – dočekivati goste

đípati, gl. nesvrš. – skakati

gùrav, pridj. opis. – pogrbljen, sitan, nedorastao

igrati, gl. nesvrš. – plesati u kolu

ìntačiti se, gl. nesvrš. – biti uporan, prkositi

kàpara, im. ž. roda – predujam, zalog koji se daje prije kupnje

kériti se, gl. nesvrš. – veseliti se uz pjesmu i glazbu

kìrbaj, im. m. roda – crkveni god

krišpan, im. m. roda – božićno drvce

lârmanje, gl. im. – vikanje

lèmojzina, im. ž. roda – milodar crkvi koji se daje na svakoj misi

màntati se, gl. nesvrš. – gubiti ravnotežu, gubiti svijest

mlàdež, im. m. roda – madež

opđćinit, gl. svrš. – odmoriti se

posīlo, im. s. rod – sijelo

safūn, im. m. roda – sapun

trěskanja, im. ž. roda – sitna drvca za potpalu vatre

ANTROPONIMIJA I TOPONIMIJA

a) Imena, prezimena i nadimci

Hipokoristična imena muškoga roda u Koritni najčešće se tvore gramatičkim morfemom *-o*, međutim mnoga su od njih izgubila svoje hipokoristično značenje, primjerice *Đuro*, *Stīpo*, *Pávo*, *Máto*, *Mījo*, *Bóžo* itd. Hipokoristična imena muškoga roda mogu se tvoriti i gramatičkim morfemom *-a*, primjerice *Jōza*, *Māta*, *Stīpa*, *Đūka*.

Ženska hipokoristična imena tvore se u Koritni gramatičkim morfemom *-ka*, primjerice *Jělka*, *Pāvka*, *Ánka*, *Ívka* ili *-ica*, *Rūžica*, *Bàrica*, *Kàtica*, no i ta su imena već izgubila svoje hipokoristično značenje.

Učestalo je korištenje polusloženica, primjerice: *bàć-Māta*, *strīn-Māra*. U sklonidbi prvi dio polusloženice ostaje nepromijenjen, a drugi se sklanja. Uočeni su sljedeći primjeri u govoru Koritne: *tūd jā nāđem čič-Mārka ònog Bláževog*; *bāj Mārko jēs tī tō*; *bàb-Ēva nām dōlazila*; *pa dāj čič-Mārka*; *pāj bō kōd strīn-Káte Périne*.

Sekereš¹⁰, govoreći o prezimenima u Koritni, nabraja ona koja su u Koritni prisutna još prije Drugoga svjetskoga rata. Od nabrojanih prezimena, u Koritni su još uvijek prisutna sljedeća prezimena: *Augustínović* (*Bibīćevi*, *Bláževi*), *Blážević* (*Andrčīni*, *Ándrini*, *Đūkini*), *Brođánac* (*Lòparčevi*), *Đūkmanić* (*Kòlarevi*), *Ērnješ*, *Ērvačić* (*Ívini*, *Tômčini*), *Gálac*, *Gradištánac* (*Blàžićevi*, *Miškovi*, *Šimīćevi*), *Gregáčević* (*Tomašanački*), *Josípović* (*Ívkini*, *Stājkini*), *Júrjević* (*Pètrićevi*), *Kéreš*, *Korájac* (*Andraševi*, *Jósini*, *Périni*), *Kulěšević*,

10 Stjepan SEKEREŠ, „Antroponimija i toponimija Vuke i okolih sela,, Hrvatski dijalektološki zbornik, 3/1973, 319 – 331.

Lončarević (Slavićevi), Marínović (Matòševi), Miladinović (Bàrtalovi), Pàčarić (Bláškovi), Pàp, Rèbekić (Blázevi), Srémac, Tàkač, Zègnal (Gàrčevi). Iz navedenih prezimena vidljivo je da prezimena u Koritni najčešće završavaju na *-ović* i *-ić*, rjeđe na *-ac*. Neka su nastala po očevu imenu (*Marínović*), neka po očevu zanimanju (*Lončarević*), osobinama (*Ěrvačić*, = *řvač*) ili po mjestu ili kraju odakle potječu (*Brodánac, Brođanci; Gradištánac, Gradište; Srémac, Srijem*).

Poslije raspadanja kućnih zadruga ili doseljenja nekih obitelji s istim prezimenom, postojalo je više obitelji s istim prezimenom pa se javila se potreba za razlikovanjem tih obitelji. Nastali su obiteljski nadimci koji su se prenosili na potomke¹¹. Obiteljski nadimci danas zastupljeni u govoru Koritne navedeni su u zagradama nakon prezimena. Najviše je nadimaka nastalo po očevu imenu (*Pètrićevi, Bàrtalovi, Bláškovi, Miškovi, Šimićevi*), a puno rjeđe prema majčini imenu (*Stájkini, Ívkini*).

Etnici za muški rod u Koritni se najčešće tvore gramatičkim morfemima *-ac* i *-jan*, primjerice: *Seméljac, Šòdolovčan*. Etnici za ženski rod najčešće završavaju na *-ka*. Zabilježeni su sljedeći primjeri: *ònda òpet se ukljũčimo sa Semèljka, Kèšinka*.

b) ulice

Selo *Kòritna* dobilo je ime, prema kazivanju starijih stanovnika¹², prema imenu bara koje su se nalazile na mjestu današnjega sela, *Vèliki i Mài kòritnjak*. Dijelovi sela imaju sljedeće nazive:

Dùgački krâj – naziv je dobio prema svom obliku; danas se zove *Kòlodvorska ùlica* jer vodi prema željezičkoj postaji;

Mài krâj – naziv je dobio također prema svom obliku;

Sember – naziv je dobio po nekom stanovniku koji je doselio iz Semberije;

Cìganski ùtvaj – naziv je dobio po pašnjaku *ùtvaj* na kojemu su nekada stanovali Romi;

Sèlenča – naziv je dobila po stanovniku koji je doselio iz Selenče (Bačka);

Brèžnica – naziv je dobila po istoimenoj bari koja se nalazi uz taj predjel.

11 S. SEKEREŠ, „Slavonski porodični nadimci,,, *Onomastica jugoslavica* 3-4 / 1973/74, 142.

12 S. SEKEREŠ. „Antroponimija i toponimija Vuke i okolih sela,,, 324.

Polja kojima je okružena Koritna imaju nazive *Bènin bòstan* (po vlasniku kojemu je pripadalo), *Pljóštavina* (po bari koja je bila uz njega), *Àda* (po šumi uz koju se nalazi), *Gájevi*, *Cřkvište* (po građevini koja je bila uz njega), *Sèlište* (po naselju uz njega), *Požàrike* (po velikom požaru koji se ondje dogodio).

Zaključak

Govor se Koritne ubraja u slavonski dijalekt, posavski poddijalekt. U govor su Koritne prodrli mnogi elementi novoštokavskoga govora pod utjecajem govora doseljenika iz Bosne te pod utjecajem standardnoga jezika. Na temelju provedenoga istraživanja može se zaključiti da govor Koritne uglavnom čuva osobine slavonskoga dijalekta, prije svega zavnuti naglasak, mnoge stare riječi, nekoliko riječi šćakavskoga izgovora, ikavsko-jekavski refleks jata, čuvanje završnoga –l, nepostojanje glasa h, gubljenje suglasnika, gubitak imperfekta i glagolskog priloga prošlog, treću osobu množine prezenta na –aje, izostavljanje glagolskog predikata u pripovijedanju i mnoge druge. Bitno je istaknuti da se u govoru Koritne vrlo dobro očuvao akut, kako među starijim, tako i među mlađim govornicima, što je vrlo bitno s obzirom na činjenicu da se danas akut sve više gubi iz slavonskih govora. Isto je tako dobro očuvan i leksik bogat starim riječima koje svjedoče o nekim prošlim vremenima i nekim drugim prilikama. Očuvanje govora Koritne, kao i ostalih slavonskih govora, važno je za očuvanje hrvatskoga jezičnoga bogatstva.

SUMMARY

Valerija Živković
THE KORITNA DIALECT

This paper describes the linguistic features of the dialect used in Koritna, a village located northeast of Đakovo. Slavonian dialects are increasingly changing under the influence of the standard language. Old linguistic features are kept alive today mostly by the elderly population. The aim of this article is to give an overview of the features of the Slavonian dialect preserved in the Koritna dialect.

Koritna dialect belongs to the Slavonian dialect, Posavina, subdialect. Many elements of the Neo-Shtokavian entered the Koritna dialect under the influence of the dialect of Bosnian immigrants and the standard language. Based on the conducted research, it can be concluded that the features of the Slavonian dialect are still preserved in the Koritna dialect, above all the acute accent, many old words, a few words with the *šćakavski* (Western Shtokavian) pronunciation, the Ikavian-Ekavian reflex of the phoneme *jat*, preservation of the final *-l*, absence of the sound *h*, reduction of consonants, loss of the imperfect tense and the perfective verbal adverb (*gerund*), the third person present plural *-aje*, the omission of the verbal predicate in storytelling, and many others. It is important to emphasize that the usage of the acute accent is well preserved both among the older and younger speakers, which is very important given the fact that it is increasingly disappearing from the Slavonian dialect. Language rich in old words has also been preserved, bearing witness to the times gone by. The preservation of the Koritna dialect, as well as other Slavonian dialects is important for the preservation of the Croatian linguistic wealth.

Key words: Koritna, Slavonian dialect, Posavina dialect, Koritna dialect

